

Vitez, pred katerim sta nekoč trepetala tako Trst kot Dunaj

V 15. stoletju gradu, kot ga poznamo danes in ga povezujemo z Erazmom Predjamskim, še ni bilo. Za njim je v skali stal grad Jama ali Luegg.

Erazem je bil znamenit človek. Lep, mlad, perspektiven, sin tržaškega glavarja Nikolaja, stotnik cesarjeve telesne straže Friderika III. Avstrijskega.

Cesar se je zapletel v vojno z legendarnim ogrskim kraljem Matijo Korvinom. Marsikateri avstrijski stotnik se je pridružil modernemu kralju in med njimi je bil tudi Erazmov najboljši prijatelj Andrej Baumkircher iz Vipave.

Ko je cesar to izvedel, je dal Baumkircherja ubiti in to je Erazma hudo prizadelo. Vedno manj pripadnosti je čutil do svojega vladarja in na enem izmed cesarskih sprejemov se je zgodil škandal. Maršal cesarske vojske Pappenheim je vstal in grdo govoril o Baumkircherju. Erazem ga je zaradi tega izzval na dvoboj, v katerem ga je ubil.

Pred maščevanjem cesarja se je odpravil v Predjamo, a ne da bi se skrival - svoj meč in grad je ponudil v službo Matiji Korvinu. Iz Jame so madžarski konjeniki pod Erazmovim vodstvom kar dvakrat napadli Trst. To je bila postojanka Matije Korvina na njegovi prodirajoči poti proti zahodu. Takrat je pod svojo oblastjo imel že polovico Slovenije.

Zaradi tega in ne zaradi roparskih pohodov je tržaški glavar začel oblegati Jamo. Med obleganjem se je Erazem oskrboval preko skrivnega rova. Ker ga niso mogli premagati drugače, so podkupili enega izmed njegovih mož, da ga je izdal. Prižgal je svečo na oknu Erazmove sobe, ne stranišča, in to je vodilo tržaške strelce, ki so Erazma zasuli s kamnitimi krogli.

Habsburžani so grad požgali. Ker so Erazma hoteli ubiti tudi kot zgodovinsko osebo so naokrog raznesli zgodbo o roparskem vitezu, ki je umrl na stranišču.

Erazem Predjamski predstavlja vrline, ki jih želimo tudi v današnjih časih ponovno oživiti: **prijateljstvo, bojevitost, neustrašnost - viteštvo**. Zato smo ga vzeli medse.

Še nekaj zgodovinskih dejstev v povezavi z Erazmom Predjamskim (povzeto po knjigi *Zgodovina Slovencev*, več avtorjev, Cankarjeva založba, 1979):

1458-1463	prva vojna Friderika III. z Matijem Korvinom (za ogrsko krono)
1463	Benetke osvojijo južni del tržaškega ozemlja in doline notranjske Reke
1466-1472	Friderik III. si pridobi Wallseejevska posestva v Primorju
1469-1471	upor dela štajerskega plemstva pod vodstvom Andreja Baumkircherja zoper
1471	Andrej Baumkircher je verolomno ujet in takoj obsojen na smrt
1469-1483	prvo obdobje neprestanih velikih turških vpadov
1477	druga vojna med Friderikom III. in Matijo Korvinom
1479-1490	tretja vojna med Friderikom III. in Matijo Korvinom (ogrski kralj osvoji na slovo
1481-1484	Erazem Predjamski preide na stran Ogrov
1490	smrt Matije Korvina

